

10 Δεκεμβρίου 2014

Γαστριμαργία: νόσος της ψυχής και του σώματος

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Αν προσπαθούσαμε να ορίσουμε τη γαστριμαργία θα λέγαμε ότι είναι η αναζήτηση της ηδονής στο φαγητό. Η γαστριμαργία είναι ένα πάθος, προϊόν εφεύρεσης του ανθρώπου και επακόλουθο του προπατορικού αμαρτήματος, το οποίο συγκαταλέγεται στα πνευματικά νοσήματα.

Ο Jean Claude Larchet αναφέρει ότι εμφανίζει δύο κύριες μορφές. Η πρώτη αφορά την ποιότητα των τροφών και έχει ως ζητούμενο την ικανοποίηση του στόματος και της γεύσης και η δεύτερη την ποσότητα που στοχεύει στην ικανοποίηση της κοιλιάς[1]. Το παράδοξο είναι ότι ενώ η γαστριμαργία δεν προέρχεται από κάποια σωματική ανάγκη, το σώμα έχει άμεση εμπλοκή. Το γεγονός ότι η επιθυμία υπερβαίνει την ανάγκη, μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η γαστριμαργία είναι πάθος της ψυχής το οποίο εκδηλώνεται στο σώμα.

Τη σημαντικότητα του συγκεκριμένου πάθους ενισχύει και το γεγονός ότι αποτέλεσε έναν από τους τρεις πειρασμούς που επέβαλε ο διάβολος στο Χριστό στην έρημο[2]. Η στάση του Ιησού απέναντι στον πειρασμό του διαβόλου, αποκαθιστά τη σχέση ανάμεσα στο Θεό και στον άνθρωπο, η οποία είχε διαταραχθεί με τον Αδάμ και τη βρώση του απαγορευμένου καρπού. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι δεν είναι ακάθαρτη η τροφή ή κακή η διαδικασία της διατροφής ώστε να μας οδηγεί στη γαστριμαργία. Αυτό που φταίει είναι ο τρόπος χρήσης της τροφής και ο σκοπός που εξυπηρετεί η χρήση αυτή.

Η γαστριμαργία αποτελεί νόσο, όχι μόνο της ψυχής αλλά και του σώματος. Οι συνέπειες της στην υγεία του σώματος είναι πολυεπίπεδες, πολυάριθμες και επικίνδυνες. Πολλοί Πατέρες βλέπουν στη γαστριμαργία την πηγή του προπατορικού αμαρτήματος[3]. Ο Αδάμ τρώγοντας τον απαγορευμένο καρπό παραβίασε την εντολή του Θεού. Η γαστριμαργία σηματοδοτεί τη διάσπαση του ανθρώπου από την κοινωνία του με τον Θεό.

Στον αντίποδα της γαστριμαργίας βρίσκεται η εγκράτεια που σηματοδοτεί τη λήψη τροφής αποκλειστικά για τη διατήρηση της ζωής και όχι για την αναζήτηση της ηδονής. Οι Πατέρες συμβουλεύουν να μη φτάνουμε ποτέ στον κορεσμό και να παραμένουμε πάντα λίγο πεινασμένοι και διψασμένοι[4]. Εκτός όμως από την ποσότητα πρέπει να ελέγχουμε και την ποιότητα των τροφών που καταναλώνουμε. Όπως αναφέραμε και παραπάνω, η γαστριμαργία δεν πηγάζει από κάποια σωματική ανάγκη του ανθρώπου αλλά από το εσωτερικό του. Για το λόγο αυτό ο άνθρωπος πρέπει να καταφέρει να κυριαρχήσει τους λογισμούς του και να υιοθετήσει ένα συγκεκριμένο τρόπο θεώρησης της διατροφής και διάκρισης των τροφών.

Σημειώσεις

[1] Jean Claude Larchet, *Η θεραπευτική των πνευματικών νοσημάτων*, τομ.

Α΄, Αθήνα, 2008, σελ. 243.

[\[2\]](#) Ματθ. 4. 3-5.

[\[3\]](#) Ο. π. σελ. 248-249.

[\[4\]](#) Jean Claude Larchet, *Η θεραπευτική των πνευματικών νοσημάτων*, τομ. Β΄, Αθήνα, 2008, σελ. 203.

Παρατήρηση: Η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ συνεχίζει την παρουσίαση – υπό τη μορφή σειράς άρθρων – της διπλωματικής εργασίας "Η Βιοηθική Θεώρηση της Προληπτικής Ιατρικής" που εκπόνησε η θεολόγος Δήμητρα Μπότσαρη υπό την επίβλεψη του καθηγητή π. Βασίλειου Καλλιακμάνη, στη θεολογική σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.